



Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zzzs.si



GRADIVO ZA NOVINARJE

Ljubljana, 2.10.2018

PR-ZZZS-7-2/2018

Farmacevtsko svetovanje izvaja že 35 zdravstvenih domov v Sloveniji - obvladovanje polifarmakoterapije -

ZZZS od leta 2011 dalje podrobneje spremlja in analizira podatke o polifarmakoterapiji (sočasno jemanje 5 ali več zdravilnih učinkovin), saj si prizadeva za boljše obvladovanje neželenih učinkov in medsebojnega delovanja zdravil ter varno in pravilno rabo zdravil med uporabniki zdravil. V lanskem letu (2017) je namreč vsak prejemnik zdravil v povprečju prejel 9,88 učinkovin, kar je za 7 % več kot pred 5 leti (2013) – tabela 1. Dvig beležimo v vseh območnih enotah ZZZS, najnižji pa je v Kopru, a ima ta območna enota eno najvišjih vrednosti, več kot 10 zdravil na osebo.

Tabela 1. Povprečno število učinkovin na prejemnika v letu 2013 in 2017 z odgovarjajočimi indeksi.

Območna enota ZZZS	2013	2017	Indeks
Celje	9,43	10,02	106
Koper	9,68	10,01	103
Krško	8,57	9,65	113
Kranj	8,97	9,86	110
Ljubljana	9,44	9,83	104
Maribor	9,01	9,94	110
Murska Sobota	9,49	10,23	108
Nova Gorica	8,74	9,55	109
Novo mesto	8,79	9,75	111
Ravne na Koroškem	9,03	9,90	110
SLOVENIJA	9,21	9,88	107

Vsak zdravnik družinske medicine je imel v letu 2017 povprečno 271 oseb, ki so prejele 5-9 učinkovin, in 209 oseb, ki so prejele 10 in več učinkovin. Podatki kažejo, da se na splošno polifarmakoterapija v Sloveniji povečuje. V nobeni območni enoti se ni zmanjšala, razlike med njimi pa so majhne. Povečuje se tako število pacientov, ki prejemajo večje število učinkovin, kot tudi število prejetih učinkovin na pacienta. To je eden redkih podatkov na področju zdravil, ki kaže male razlike med regijami. Obvladovanje polifarmakoterapije zahteva veliko znanja, volje in sodelovanja. Terapevtske smernice za posamezne bolezni ne upoštevajo polimorbidnosti in vodijo pri takšnih bolnikih v polifarmakoterapijo, če zdravnik v sodelovanju z bolnikom ne določi prioritete in le najpomembnejših zdravil. Zdravniki družinske medicine imajo sedaj za takšne bolnike v farmacevtskih svetovalcih, ki sodelujejo v večini zdravstvenih domov, pomembnega sodelavca. Tudi v bolnišnicah se klinični farmacevti vse pogosteje vključujejo v obravnavo bolnikov.

V letu 2018 smo v Sloveniji zelo razširili program farmacevtskega svetovanja, s čimer je zdravniku družinske medicine omogočeno, da se glede optimiziranja farmakoterapije dodatno posvetuje. Za farmacevtske svetovalce je najprimernejše, da mu zdravnik napoti bolnika, ne le . Tako si lahko oba ustvarita sliko bolnika in tvornejše

sodelujeta. Program farmacevtskega svetovanja v osnovnem zdravstvu se v Sloveniji postopoma širi in ga trenutno izvaja že 35 zdravstvenih domov, kjer deluje ambulanta farmacevta svetovalca:

1	Osnovno zdravstvo Gorenjske	19	Zdravstveni dom Murska Sobota
2	Zdravstveni dom Ljubljana	20	Zdravstveni dom Nova Gorica
3	Zdravstveni dom Ajdovščina	21	Zdravstveni dom Novo mesto
4	Zdravstveni dom Celje	22	Zdravstveni dom Ormož
5	Zdravstveni dom Cerknica	23	Zdravstveni dom Ptuj
6	Zdravstveni dom Črnomelj	24	Zdravstveni dom Radeče
7	Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca	25	Zdravstveni dom Sevnica
8	Zdravstveni dom dr. Julija Polca	26	Zdravstveni dom Slovenska Bistrica
9	Zdravstveni dom Gornja Radgona	27	Zdravstveni dom Slovenske Konjice
10	Zdravstveni dom Idrija	28	Zdravstveni dom Šentjur pri Celju
11	Zdravstveni dom Izola	29	Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah
12	Zdravstveni dom Krško	30	Zdravstveni dom Tolmin
13	Zdravstveni dom Laško	31	Zdravstveni dom Trbovlje
14	Zdravstveni dom Lenart	32	Zdravstveni dom Trebnje
15	Zdravstveni dom Lendava	33	Zdravstveni dom Velenje
16	Zdravstveni dom Litija	34	Zdravstveni dom Vrhnika
17	Zdravstveni dom Ljutomer	35	Zdravstveni dom Žalec
18	Zdravstveni dom Logatec		

Težave pacientov, povezane s sočasnim jemanjem 5 ali več zdravilnih učinkovin (polifarmakoterapija), lahko učinkoviteje preprečimo tudi tako, da so pacienti dobro ozaveščeni glede varne in pravilne rabe zdravil ter da se družinski zdravniki občasno poslužijo tudi dodatne strokovne pomoči farmacevta svetovalca, ki bo izvedel farmakoterapijski pregled pacienta, ki ima težave z zdravili. Za boljše poznavanje nalog tega novega strokovnega sodelavca v osnovnem zdravstvu je ZZS v sodelovanju s Sekcijo kliničnih farmacevtov pri Slovenskem farmacevtskem društvu izdal novo zloženko »Kdo je farmacevt svetovalec?« (priloga). Nova zloženka je namenjena zlasti kroničnim bolnikom, ki jemljejo 5 ali več zdravilnih učinkovin, oziroma tistim pacientom, ki jih lahko splošni oz. družinski zdravnik po novem napoti na farmakoterapijski pregled v ambulanto farmacevta svetovalca, ki deluje v zgoraj navedenih zdravstvenih domovih. Zloženko je ZZS v tiskani obliki v obdobju od 13. julija 2018 dalje posredoval vsem zdravstvenim domovom, in sicer s ciljem, da jih splošni oz. družinski zdravniki in farmacevti svetovalci posredujejo kroničnim bolnikom s polifarmakoterapijo. Zloženka je uporabnikom dosegljiva tudi v elektronski obliki na spletni strani <http://www.zzs.si/egradiva> (vrsta gradiv: »zbirka podatkov« in »zloženka«).

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Priloga:

- informativna zloženka.